

Phẩm 6: LỄ THÁP

Lại nữa, này trưởng giả! Bồ-tát tại gia vào chùa chiền, tinh xá, nên đứng bên ngoài cửa chí tâm kính lễ, sau đó mới vào các chốn ấy, nên suy nghĩ: “Đây là nẻo không, không có cảnh giới, không có tướng cũng chẳng có nguyện là chốn từ, bi, hỷ, xả, là nơi ở của người đạt được bình đẳng”. Lại tự nghĩ: “Lúc nào ta mới được ở chốn chùa chiền như vậy? Đây là nơi ở của những ai thoát khỏi trần cấu, vào ngày rằm, chúng hội thuyết giới nên hoàn toàn thanh tịnh, nên khéo léo giữ gìn tâm ý của vị Sa-môn vì không có Bồ-tát tại gia nào đạt được quả vị Tối Chánh Giác. Tất cả đều phải vào núi xuất gia, ở chỗ yên tĩnh, thanh vắng mới đạt được Phật đạo. Vì sao? Vì đời sống gia đình là ở nơi nhơ uest, người xuất gia thì được bậc trí và chư Phật nhiều như số cát sông Hằng khen ngợi. Ta nên cúng dường trong một ngày, bố thí tất cả những vật dụng, tài sản, phát khởi tâm xuất gia học đạo như vậy mới khiến cho tâm ta hoan hỷ. Vì sao? Vì người không có niềm tin thì không có người báo đáp. Giặc cướp, băng đảng hung dữ, La-sát cũng khiến dân chúng cung cấp vật dụng nhiều không thể nói hết. Ta xem giới và trí tuệ là bậc nhất, luôn có tâm từ, cung kính, không tiếc thân mạng, nhờ tu tập tất cả pháp. Ta cũng nên kính giữ giới của Đức Như Lai khiến hoàn toàn đạt được đạo quả Chánh chân vô thượng, thành bậc Tối Chánh Giác, vì tất cả chúng sinh làm Phật sự, làm cho người chưa đạt được Niết-bàn của Như Lai được thể nhập vào Niết-bàn, nên vào Tinh xá để quán xét hạnh của các Tỳ-kheo, vị Tỳ-kheo nào có nhiều trí tuệ, vị nào hiểu rõ các pháp, vị nào trì luật, vị nào an trụ trong chánh pháp, vị nào thọ trì pháp Bồ-tát, vị nào có hạnh ở chốn yên tĩnh, vị nào có hạnh khát thực, vị nào mặc y ngũ nạp, vị nào biết đủ, vị nào ở một mình, vị nào ngồi thiền, vị nào tu pháp Đại thừa, vị nào tinh tấn, vị nào trông coi chùa chiền. Quan sát tất cả các hạnh của Tỳ-kheo rồi, nên dùng các vật dụng để cúng dường bình đẳng, không nên có tâm phân biệt hướng nữa là ưa gần gũi những vị ở nơi xóm làng. Nếu gần gũi những vị ở nơi xóm làng thì cũng nên thưa hỏi, nên đến xóm làng ấy,

thấy có Tỳ-kheo nào không có y, bát, hoặc bị bệnh nhưng không có thuốc thang cũng nên dùng tâm bình đẳng để cúng dường, không nên có tâm oán hận. Vì sao? Vì ở thế gian đều có pháp để cầu an ổn, muốn lợi ích thì nên giữ gìn tâm ý của phàm phu thậm chí đối với bậc A-la-hán. Vì sao? Vì pháp phàm phu có sự oán hận còn bậc A-la-hán thì không còn oán hận. Nên đến chỗ các bậc Tỳ-kheo nhiều trí tuệ để nghe chư vị ấy giảng nói, kính nhận, tu tập; nên theo vị hiểu rõ kinh điển để nghe vị ấy giảng nói rồi kính nhận, tu tập; nên theo vị trì luật, hiểu rõ lỗi lầm rồi kính nhận tu tập; nên theo vị thọ trì pháp Bồ-tát để kính nhận, thực hành phương tiện thiện xảo và sáu pháp Ba-la-mật; nên theo vị có hạnh ở nơi yên tĩnh để kính nhận, nhất tâm tu tập các hạnh. Tỳ-kheo nào thiếu thốn vật gì, nên dùng y phục, bình bát, giường chiếu, thuốc men v.v... để cúng dường, đối với Phật đạo nên dùng tâm bình đẳng để tu tập. Vì sao? Vì có thể dùng phẩm vật để bố thí thì khuyến khích người khác khởi tâm đại đạo, nên khéo léo tu tập hạnh Sa-môn như vậy. Nếu các bậc Sa-môn có tranh cãi thì phải hòa giải, nếu vì pháp mà tranh luận thì phải giữ gìn chánh pháp không tiếc thân mạng. Tỳ-kheo nào bị bệnh phải dùng thịt chính mình để bố thí, khiến vị ấy lành bệnh, nhưng tâm không hề ân hận, tất cả cội gốc công đức đều dùng tâm Phật làm nguồn gốc.

Đức Phật dạy:

–Này trưởng giả! Bồ-tát tại gia nên so sánh như vậy, thực hành các hạnh như vậy, dùng sự đ đoan nghiêm như vậy, nên tu tập tại gia như vậy.

Bấy giờ, trưởng giả Úc-ca cùng các trưởng giả quyến thuộc đều khen ngợi:

–Bạch Đấng Thiên Trung Thiên! Thật là hiếm có! Như Lai đã khéo giảng nói về những điều làm chướng ngại và sự nhơ ố của người tại gia, cùng khen ngợi công đức của hàng xuất gia. Bạch Thế Tôn! Chính chúng con cũng thấy người tại gia có nhiều sự nhơ ố, còn công đức mà hàng xuất gia đã thực hành thì khó đo lường được. Chúng con xin nguyện theo Thế Tôn nghe pháp, muốn được cạo bỏ râu tóc, được làm vị Tỳ-kheo, kính nhận đại giới.

Đức Phật bảo chư vị ấy:

–Xuất gia rất là khó, luôn phải chuyên cần giữ gìn giới pháp khiến không có mảy may thiếu khuyết.

Các trưởng giả bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Xuất gia có những điều khó gì? Kính xin Như Lai rủ lòng từ bi chấp thuận, cho chúng con được cạo bỏ râu tóc, nhận lãnh giới cấm. Chúng con có thể kính nhận, làm theo lời dạy của Ngài.

Đức Phật liền chấp thuận cạo bỏ râu tóc cho họ.

Khi ấy, Đức Phật bảo Bồ-tát Di-lặc và Bồ-tát Chư Hạnh Thanh Tịnh:

–Nay Như Lai đem các trưởng giả này giao phó cho các ông. Hãy cạo bỏ râu tóc để họ trở thành những bậc Thượng sĩ.

Ngay lúc ấy, Bồ-tát Di-lặc cạo bỏ râu tóc cho một ngàn hai trăm vị trưởng giả. Bồ-tát Chư Hạnh Thanh Tịnh cạo bỏ râu tóc cho một ngàn hai trăm vị trưởng giả.

Lúc Đức Phật giảng nói về phẩm Giới đức thanh tịnh của Bồ-tát tại gia này, một ngàn hai trăm người đều phát tâm trọn vẹn đối với đạo Chánh chân vô thượng, hai ngàn năm trăm vị Bồ-tát đạt được pháp nhãn âm hưởng, bốn ngàn chư Thiên và loài người đạt được pháp nhãn nhu thuận.

*
**

Phẩm 7: TRI TỨC

Bấy giờ, trưởng giả Úc-ca bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Đức Như Lai Vô Sở Trước Đẳng Chánh Giác đã giảng nói về thiện, ác của người tại gia, đối với Đại thừa thì nên thực hành bố thí, trì giới, nhẫn nhục, tinh tấn, thiền định và trí tuệ. Cúi xin Thế Tôn giảng nói lại về các hạnh của Bồ-tát xuất gia, cùng với công đức của trì giới, tinh tấn, trí tuệ và tri túc. Bạch Đấng Thiên Trung Thiên! Bồ-tát xuất gia nên làm thế nào để được cạo bỏ râu tóc, thực hành pháp luật? Thế nào là xuất gia, là nhất tâm, là tu tập chuyên nhất, cũng chẳng cầu được ngưỡng mộ, lễ bái?

Đức Phật dạy:

–Lành thay! Lành thay! Nay trưởng giả! Chỉ có ông mới có thể thưa hỏi Như Lai về các hạnh hoàn hảo của sự cạo bỏ râu tóc đối với Bồ-tát xuất gia. Trưởng giả hãy lắng nghe và khéo suy nghĩ.

–Thưa vâng! Bạch Thế Tôn!

Đức Phật dạy:

–Bồ-tát xuất gia nên suy nghĩ: Vì sao ta lại cạo bỏ râu tóc để xuất gia? Lại nên suy nghĩ: Vì ta muốn đầy đủ pháp Phật nên xuống tóc xuất gia, phải luôn tinh tấn đối với trí tuệ, không có đối tượng chấp giữ, như lửa cháy ở trên đầu phải luôn cứu ngay. Đã được xuất gia, phải nên thể nhập vào các hạnh, an trụ nơi bậc Hiền Thánh, đó là biết vừa đủ. Biết vừa đủ thì được khen ngợi. Nếu người xuất gia đối với việc khát thực, hay các thứ vật dụng như giường chiếu, thuốc thang trị bệnh và y phục v.v... mà biết vừa đủ thì luôn luôn được khen ngợi. Nay trưởng giả! Đó gọi là hạnh của bậc Hiền Thánh, nên tu tập như vậy để đạt đến các pháp của Phật. Đó gọi là hạnh của bậc Hiền Thánh.

Đức Phật dạy:

–Nay trưởng giả! Có mười hạnh để Bồ-tát xuất gia biết vừa đủ đối với y phục. Những gì là mười? Một là thân mặc y phục thường biết hổ thẹn; hai là thân đắp ca-sa để ngăn ngừa ái dục, không hề chấp giữ; ba là y phục của Sa-môn khiến không còn kiến chấp, không còn đối tượng để nhớ nghĩ; bốn là đầy đủ phước đức của ca-sa để giúp đỡ chư Thiên và loài người; năm là sở dĩ mặc ca-sa là để tâm không còn ưa thích ái dục, không chứa nhóm tham dục; sáu là dùng ý thiện xảo để diệt trừ các phiền não, tham lam; bảy là biết vừa đủ vì nguồn gốc pháp thiện nên thích y này; tám là trừ sạch các điều ác, làm nhân duyên cho điều thiện; chín là không lay chuyển đối với đạo Hiền Thánh, luôn nhất tâm tinh tấn; mười là nguyện cho mình luôn nhất tâm, mặc ca-sa được hoàn hảo. Nay trưởng giả! Đó là mười hạnh để Bồ-tát xuất gia mặc ca-sa thực hành hạnh biết vừa đủ.

Người xuất gia lại có mười hạnh, nên suốt đời đi khát thực. Những gì là mười? Một là chính mình có phước đức, trí tuệ, không

nhờ vào người khác; hai là nếu có người cùng đi khát thực với ta thì trước nên kiến lập ba thừa, sau đó mới nhận phẩm vật khát thực; ba là nếu người ấy không cùng đi khát thực với ta thì ta nên khởi tâm bi rộng lớn đối với họ; bốn là nếu có người bố thí cho ta thì nên mau nhận phẩm vật để thành tựu cho họ; năm là không quên mất giáo pháp của Như Lai; sáu là dù phát tâm trong khoảnh khắc cũng khiến được nhất tâm, biết vừa đủ; bảy là tu tập các hạnh khiến không còn kiêu mạn; tám là từ công đức này sẽ đạt được tướng Vô kiến đánh; chín là người nào được gặp tôi thì nên học hỏi theo những điều tôi đã học; mười là tất cả già trẻ, nam nữ đã bố thí cho tôi, tôi sẽ dùng tâm bình đẳng khiến tất cả đều lập chí đạt được Nhất thiết trí. Nay trưởng giả! Đó là mười hạnh, Bồ-tát xuất gia không nên bỏ hạnh khát thực. Nếu có tri thức thiện thì làm cho họ hoan hỷ, không hối hận điều gì, dù ở đâu cũng chẳng ưa thích, huống nữa là chấp ngã, ngã sở, cũng không dua nịnh, đối với nơi có thực phẩm thì chỉ dùng để nuôi thân, nên khiến cho người khác được đầy đủ ước nguyện.

Đức Phật dạy:

–Này trưởng giả! Như Lai cho phép đi khát thực. Nếu Bồ-tát ngồi nơi nệm cỏ bên gốc cây hoặc ở bãi tha ma để hộ trì giới thì nên nhớ nghĩ về mười pháp. Những gì là mười? Một là đã đoạn trừ ngã và các ngã sở; hai là không có ngã và không có đối tượng thọ nhận; ba là luôn ở nơi thanh vắng; bốn là xa lìa ái dục và các sự chấp giữ; năm là ít mong cầu, không có đối tượng để chấp, nhớ nghĩ đến các cội gốc công đức; sáu là không tham tiếc thân mạng, chỉ ưa thích chốn rỗng lặng; bảy là xa lìa những nơi nhóm họp; tám là những tội đã tạo đều được tiêu diệt; chín là luôn nhất tâm nơi Tam-muội, không nhớ uest; mười là luôn nhớ nghĩ nghĩa không, lúc nào cũng giữ gìn tâm ý. Nay trưởng giả! Đó là mười pháp của Bồ-tát xuất gia ngồi nơi đệm cỏ bên gốc cây. Giả sử đến pháp hội để gặp Hòa thượng hay đi thăm bệnh, hoặc tự mình đến Tinh xá thì nên thân đầu tâm đó. Nếu tu tập, học hỏi, đọc tụng kinh điển thì nên dùng trí tuệ để hiểu rõ, ở chỗ phòng ốc nơi tinh xá hoặc nơi yên tĩnh để tư duy. Vì sao? Vì ở nơi yên tĩnh thì nên tinh tấn cầu pháp, tất cả vật sở hữu chẳng phải là ngã tướng, tất cả các pháp là tha nhân tướng.

Đức Phật dạy:

–Có mười pháp để Bồ-tát xuất gia tu tập hạnh về thuốc thang. Những gì là mười? Một là ta sẽ đạt được trí tuệ của Đức Như Lai; hai là không kết nghĩa thân thiết với người khác; ba là không chứa nhóm các tướng như uế, bất tịnh; bốn là ta nên an trụ thanh tịnh; năm là không còn nhớ nghĩ đến các mùi vị dục lạc, trừ bỏ hết thấy tham đắm; sáu là ta nên có sự đặc biệt đối với phàm phu; bảy là các mùi vị thiện tự nhiên hiển hiện trước mắt ta; tám là dùng thuốc thang để chữa lành các bệnh phiền não; chín là đoạn trừ các kiến chấp; mười là mau chóng dứt sạch các bệnh tật, khiến được an ổn. Này trưởng giả! Đó là mười hạnh. Bồ-tát xuất gia nên tu tập về hạnh thuốc thang trọn đời như vậy.

*

**